

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO NR. I-1428 PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 nauja redakcija
Pakeisti Lietuvos Respublikos viešųjų įstaigų įstatymą Nr. I-1428 ir jį išdėstyti taip:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ ĮSTAIGŲ
ĮSTATYMAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir taikymas

1. Šis Įstatymas reglamentuoja viešųjų įstaigų steigimą, valdymą, veiklą, pertvarkymo ir pabaigos ypatumus, taip pat valstybės ir savivaldybių dalyvavimo viešosiose įstaigose pagrindus.
2. Įstatymo nuostatos viešosioms įstaigoms, kurių veiklą reglamentuoja kiti įstatymai, taikomos tiek, kiek kiti įstatymai nenustato kitaip.
3. Šio įstatymo 8 straipsnio 3 dalis netaikoma valstybinėms aukštosioms mokykloms.
4. Šio įstatymo 14 – 19 straipsnių nuostatos netaikomos viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė nėra valstybė ar savivaldybė.
5. Sprendimą dėl šio Įstatymo 14 – 19 straipsnių nuostatų taikymo viešosioms įstaigoms, kuriose valstybė ar savivaldybė turi pusę ar mažiau balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, išskyrus viešąsias įstaigas, nurodytas šio Įstatymo 13 straipsnio 2 dalies 2 ir 3 punkte, priima visuotinis dalininkų susirinkimas.
6. Šio Įstatymo 5 straipsnio 5 dalies 3 punkto, 13 – 19 ir 21 straipsnių nuostatos netaikomos valstybinėms mokslo ir studijų institucijoms ir profesinio mokymo įstaigoms, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga.
7. Sprendimą dėl šio Įstatymo 5 straipsnio 5 dalies 3 punkto, 13–19 ir 21 straipsnių nuostatų taikymo Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešosioms įstaigoms priima visuotinis dalininkų susirinkimas.
8. Šio Įstatymo nuostatos dėl metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimo, pateikimo ir paskelbimo viešosioms įstaigoms, kurios pagal Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriamos prie viešojo sektoriaus subjektų, taikomos tiek, kiek Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas nenustato kitaip.

2 straipsnis. Viešosios įstaigos samprata

Viešoji įstaiga – tai pagal šį Įstatymą ir kitus įstatymus įsteigtas pelno nesiekiantis ribotos civilinės atsakomybės viešasis juridinis asmuo, kurio tikslas – tenkinti viešuosius interesus teikiant viešąsias paslaugas ir (ar) vykdant kitą visuomenei naudingą veiklą.

3 straipsnis. Viešosios įstaigos teisės ir pareigos

1. Viešoji įstaiga įgyja civilines teises, prisiima civilines pareigas Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 2.74 straipsnyje nustatyta tvarka ir jas įgyvendina per savo valdymo organus. Viešoji įstaiga negali įgyti civilinių teisių ir pareigų per savo dalininkus.
2. Viešajai įstaigai draudžiama:

- 1) verstis veiklos tikslų neatitinkančia veikla;
- 2) gauto perviršio (pelno) skirti kitiems veiklos tikslams, negu nustatyta viešosios įstaigos įstatuose;
- 3) perduoti viešosios įstaigos turtą nuosavybėn, pagal patikėjimo ar panaudos sutartį viešosios įstaigos dalininkui ar su juo susijusiam asmeniui, išskyrus šio Įstatymo 27 straipsnio 8 dalyje numatytą atvejį;
- 4) skolintis pinigų už palūkanas iš savo dalininko ar su juo susijusio asmens;
- 5) užtikrinti kitų asmenų prievolių įvykdymą.
3. Šio straipsnio 2 dalies 3 ir 4 punktuose nurodytas su dalininku susijęs asmuo yra:
 - 1) dalininko fizinio asmens artimasis giminaitis, sutuoktinis, sutuoktinio artimasis giminaitis, dalininko sugyventinis ar partneris, kaip jie apibrėžiami Civiliniame kodekse;
 - 2) juridinis asmuo, kuris turi daugiau kaip pusę balsų viešosios įstaigos dalininko juridinio asmens dalyvių susirinkime;
 - 3) juridinis asmuo, kurio dalyvių susirinkime daugiau kaip pusę balsų turi viešosios įstaigos dalininkas, šios dalies 1 ir 2 punktuose nurodyti asmenys atskirai ar kartu.
4. Viešosios įstaigos interneto svetainėje, jeigu viešoji įstaiga ją turi, turi būti skelbiamas juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, buveinė, juridinio asmens kodas, registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie viešąją įstaigą. Viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, privalo turėti interneto svetainę ir joje skelbti juridinio asmens pavadinimą, teisinę formą, buveinę, juridinio asmens kodą, registrą, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie viešąją įstaigą.
5. Viešoji įstaiga privalo turėti bent vieną sąskaitą kredito ar elektroninių pinigų įstaigoje.

4 straipsnis. Viešosios įstaigos dalininkai

1. Viešosios įstaigos steigėjai, šio Įstatymo ir įstatų nustatyta tvarka perdavę viešajai įstaigai įnašą, tampa jos dalininkais.
2. Viešosios įstaigos dalininkas yra fizinis ar juridinis asmuo, kuris šio Įstatymo ir viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka yra perdavęs viešajai įstaigai įnašą, arba asmuo, dalininko teises įgijęs kitais pagrindais. Jeigu viešoji įstaiga turi tik vieną dalininką, jis vadinamas viešosios įstaigos savininku.
3. Viešosios įstaigos dalininkas turi šias neturtines teises:
 - 1) dalyvauti ir balsuoti viešosios įstaigos visuotiniuose dalininkų susirinkimuose;
 - 2) susipažinti su viešosios įstaigos dokumentais ir gauti viešosios įstaigos turimą informaciją apie jos veiklą;
 - 3) kreiptis į teismą su ieškiniu prašydamas panaikinti viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo ir kitų viešosios įstaigos organų sprendimus, taip pat pripažinti negaliojančiais valdymo organų sudarytus sandorius, jeigu jie prieštarauja imperatyviosioms įstatymų normoms, viešosios įstaigos įstatams arba protingumo ar sąžiningumo principams;
 - 4) kreiptis į teismą su ieškiniu prašydamas uždrausti valdymo organams sudaryti sandorius, prieštaraujančius viešosios įstaigos veiklos tikslams ar pažeidžiančius valdymo organo kompetenciją;
 - 5) kitas įstatymuose ir įstatuose nustatytas neturtines teises.
4. Viešosios įstaigos dalininkas turi teisę perleisti dalininko teises. Viešosios įstaigos dalininko teisės perleidžiamos įstatų nustatyta tvarka, išskyrus valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teises. Valstybės ar savivaldybės viešosios įstaigos dalininko teisės gali būti perleistos kitiems asmenims šio Įstatymo ir Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais atvejais ir būdais.
5. Asmuo, įgijęs dalininko teises, apie tai raštu per 5 dienas praneša viešajai įstaigai. Pranešime turi būti nurodytas viešosios įstaigos dalininko teisės perleidęs dalininkas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas; juridinio asmens pavadinimas) ir perleidžiamas dalininko teises įgijęs dalininkas (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas; juridinio asmens pavadinimas) ar kitas dalininko teises įgijęs asmuo (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamosios vietos adresas ar adresas korespondencijai; juridinio asmens pavadinimas, buveinė, kodas), taip pat

dalininko teisių įgijimo data. Kartu su pranešimu pateikiamas ir dalininko teisių įgijimą liudijantis dokumentas.

5 straipsnis. Valstybės ir savivaldybių dalyvavimo viešosiose įstaigose pagrindai

1. Valstybė ar savivaldybės gali būti viešųjų įstaigų, kurios teikia viešąsias paslaugas ir (arba) turi viešojo administravimo įgaliojimus, steigėjomis, savininkėmis ar dalininkėmis.

2. Valstybė viešosios įstaigos steigėjo, savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendina per vieną Vyriausybės įgaliotą valstybės įstaigą (ministeriją, Vyriausybės įstaigą ar Vyriausybei atskaitingą biudžetinę įstaigą).

3. Savivaldybė viešosios įstaigos steigėjo, savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendina per savivaldybės merą, išskyrus tas viešosios įstaigos steigėjo ir savininko teises ir pareigas, kurios yra priskirtos savivaldybės tarybos išimtinai ir paprastajai kompetencijai (jeigu paprastosios savivaldybės tarybos kompetencijos įgyvendinimo savivaldybės taryba nėra perdavusi savivaldybės merui).

4. Toliau šiame Įstatyme viešosios įstaigos steigėjo, savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinantys Vyriausybės įgaliota valstybės įstaiga arba savivaldybės meras ir savivaldybės taryba vadinami savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija.

5. Savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija privalo:

- 1) veikti valstybės ar savivaldybės ir viešosios įstaigos naudai;
- 2) vertinti valstybės ar savivaldybės tolesnio dalyvavimo viešojoje įstaigoje tikslumą ir prireikus inicijuoti atitinkamus sprendimus;
- 3) Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka nustatyti valstybės ar savivaldybės tikslus ir lūkesčius dėl viešosios įstaigos.

II SKYRIUS VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS STEIGIMAS

6 straipsnis. Viešosios įstaigos steigimas

1. Viešosios įstaigos steigėjų skaičius neribojamas.

2. Viešosios įstaigos steigimo teisinis pagrindas yra šio Įstatymo nustatyta tvarka steigėjų sudarytas viešosios įstaigos steigimo sandoris – viešosios įstaigos steigimo sutartis ar steigimo aktas.

3. Viešosios įstaigos steigėjai ar jų įgalioti asmenys pasirašo steigimo sutartį, o vienasmenis steigėjas ar jo įgaliotas asmuo – viešosios įstaigos steigimo aktą, išskyrus atvejus kai steigimo aktas tvirtinamas valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos priimamu teisės aktu.

4. Jeigu steigėja yra valstybė ar savivaldybė, viešosios įstaigos steigimo sutartis ar steigimo aktas sudaromi vadovaujantis Vyriausybės nutarimu ar savivaldybės tarybos sprendimu dėl viešosios įstaigos steigimo ir valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimo, priimtu Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka. Jeigu steigėja yra valstybė, steigėją atstovauja ir valstybės, kaip viešosios įstaigos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas, įgyvendina Vyriausybės nutarimu dėl viešosios įstaigos steigimo ir valstybei nuosavybės teise priklausančio turto investavimo paskirta valstybės įstaiga. Jeigu steigėja yra savivaldybė, steigėją atstovauja ir savivaldybės, kaip viešosios įstaigos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas, įgyvendina savivaldybės meras.

5. Asmenys, kurie turi teisę atstovauti steigiamai viešajai įstaigai, gali steigiamos viešosios įstaigos vardu ir dėl jos interesų sudaryti sandorius. Pagal šiuos sandorius viešajai įstaigai prievolės atsiranda tada, kai juos po viešosios įstaigos steigimo patvirtina valdymo organas ar įstatuose nustatytas kitas organas. Jeigu viešosios įstaigos organas šių sandorių nepatvirtina, už šiais sandoriais pagrįstas prievolės juos sudarę asmenys atsako solidariai.

6. Steigiant viešąją įstaigą, visi steigėjai arba jų įgalioti asmenys turi pasirašyti steigiamos viešosios įstaigos įstatus. Jeigu, steigiant viešąją įstaigą, steigiamasis susirinkimas šaukiamas, įstatai turi būti pasirašyti iki steigiamojo susirinkimo.

7. Iki viešosios įstaigos įregistravimo šaukiamas steigiamasis susirinkimas. Šio susirinkimo metu turi būti išrinktas asmuo, laikinai eisiantis viešosios įstaigos vadovo pareigas iki kol bus sušauktas visuotinis dalininkų susirinkimas.

8. Steigiamajame susirinkime turi teisę balsuoti visi viešosios įstaigos steigėjai. Vienas steigėjas steigiamajame susirinkime turi vieną balsą, jeigu viešosios įstaigos steigimo sutartyje nenustatyta kitaip.

9. Viešosios įstaigos steigiamasis susirinkimas nešaukiamas, kai steigėjas yra vienas asmuo – tokiu atveju jo raštiški sprendimai laikomi steigiamojo susirinkimo sprendimais. Viešosios įstaigos steigiamasis susirinkimas gali būti nešaukiamas, jeigu steigimo sutartyje nurodytas asmuo, laikinai eisiantis viešosios įstaigos vadovo pareigas.

7 straipsnis. Viešosios įstaigos steigimo sutartis ir steigimo aktas

1. Viešosios įstaigos steigimo sutartyje turi būti nurodyta:

- 1) steigėjai (fizinį asmenų vardai, pavardės, asmens kodai ir gyvenamųjų vietų adresai; juridinių asmenų pavadinimai, buveinės, kodai, jų atstovų vardai ir pavardės);
- 2) viešosios įstaigos pavadinimas ir buveinė;
- 3) teisinė forma – viešoji įstaiga;
- 4) veiklos laikotarpis, jeigu jis ribotas;
- 5) aiškus ir išsamiai apibūdintas viešosios įstaigos veiklos tikslas (aiškūs ir išsamiai apibūdinti viešosios įstaigos veiklos tikslai);
- 6) steigėjų turtiniai ir neturtiniai įsipareigojimai, jų vykdymo tvarka ir terminai;
- 7) steigimo išlaidų kompensavimo tvarka;
- 8) ginčų tarp steigėjų sprendimo tvarka;
- 9) asmenys (vardas, pavardė, pareigos), kurie turi teisę atstovauti steigimai viešajai įstaigai, jų teisės ir įgaliojimai;
- 10) steigiamojo susirinkimo sušaukimo ir sprendimų priėmimo jame tvarka, jeigu steigiamasis susirinkimas šaukiamas;
- 11) steigimo sutarties sudarymo data.

2. Jeigu viešosios įstaigos steigėja yra valstybė, steigimo sutartyje turi būti papildomai nurodyta:

- 1) steigėjo teisės ir pareigas įgyvendinanti įstaiga;
- 2) ministrui pavesta valdymo sritis (pavestos valdymo sritys), kurioje (kuriose) veiks steigama viešoji įstaiga.

3. Jeigu viešosios įstaigos steigėja yra savivaldybė, steigimo sutartyje turi būti papildomai nurodyta Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir (ar) kitame įstatyme (kituose įstatymuose) nustatyta savivaldybės funkcija (nustatytos savivaldybės funkcijos), kuriai (kurioms) atlikti veiks viešoji įstaiga.

4. Steigimo aktui taikomi steigimo sutarties reikalavimai, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8 ir 10 punktuose nurodytus reikalavimus.

5. Viešosios įstaigos pavyzdines steigimo akto ir steigimo sutarties formas tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

8 straipsnis. Viešosios įstaigos įstatai

1. Įstatas yra steigimo dokumentas, kuriuo viešoji įstaiga vadovaujasi savo veikloje.

2. Viešosios įstaigos įstatuose, be Civilinio kodekso 2.47 straipsnyje pateiktos informacijos, turi būti nurodyta:

- 1) asmens tapimo dalininku tvarka;
- 2) dalininko teisių perleidimo kitiems asmenims tvarka;
- 3) dalininkų įnašų perdavimo viešajai įstaigai tvarka;
- 4) visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimų priėmimo tvarka;
- 5) viešosios įstaigos kolegialaus valdymo organo (kolegialių valdymo organų), jeigu toks organas (tokie organai) sudaromas (sudaromi) narių skaičius, sprendimų priėmimo tvarka;

6) kiekybinio atstovavimo, jeigu toks nustatomas, taisyklės;
 7) filialų ir atstovybių steigimo bei jų veiklos nutraukimo tvarka;
 8) dokumentų ir kitos informacijos apie viešosios įstaigos veiklą pateikimo dalininkams tvarka;

9) informacijos apie viešosios įstaigos veiklą, įskaitant ir viešus pranešimus, pateikimo visuomenei tvarka.

3. Jeigu viešosios įstaigos savininkė ar dalininkė yra valstybė, įstatuose turi būti papildomai nurodyta:

1) ministrui pavesta valdymo sritis (pavestos valdymo sritys), kurioje (kuriose) veikia viešoji įstaiga;

2) funkcijos ir ekonominės veiklos, kurias, atlikdama funkcijas, turi teisę vykdyti viešoji įstaiga, rūšys;

3) blanketinė nuoroda į teisės aktą, paskelbtą Teisės aktų informacinėje sistemoje, kuriuo nustatyta viešosios įstaigos vadovo apmokėjimo už darbą tvarka;

4) kolegialaus valdymo organo (kolegialių valdymo organų), kolegialaus organo (kolegialių organų), jeigu jie sudaromi, apmokėjimo už veiklą tvarka.

4. Jeigu viešosios įstaigos savininkė ar dalininkė yra savivaldybė, įstatuose turi būti papildomai nurodyta:

1) Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme ir (ar) kitame įstatyme (kituose įstatymuose) nustatyta savivaldybės funkcija (nustatytos savivaldybės funkcijos), kurią (kurias) atliekant veikia viešoji įstaiga;

2) ekonominės veiklos, kurias, atlikdama funkciją (funkcijas), turi teisę vykdyti viešoji įstaiga, rūšys;

3) blanketinė nuoroda į teisės aktą, paskelbtą Teisės aktų informacinėje sistemoje, kuriuo nustatyta viešosios įstaigos vadovo apmokėjimo už darbą tvarka.

4) kolegialaus valdymo organo (kolegialių valdymo organų), kolegialaus organo (kolegialių organų), jeigu jie sudaromi, apmokėjimo už veiklą tvarka.

5. Viešosios įstaigos vieši pranešimai Vyriausybės nustatyta tvarka turi būti skelbiami Juridinių asmenų registro tvarkytojo leidžiamame elektroniniame leidinyje viešiesiems pranešimams skelbti, viešosios įstaigos interneto tinklalapyje, jeigu viešoji įstaiga jį turi, ir (ar) kitose viešosios įstaigos viešajai komunikacijai naudojamose elektroninių ryšių priemonėse.

6. Viešosios įstaigos visuotinio dalininkų susirinkimo ir vadovo kompetencijos, vadovo skyrimo į pareigas ir atleidimo iš jų tvarkos, kolegialių valdymo organų sudarymo ir atšaukimo tvarkos ir jo kompetencijos, įstatų pakeitimo tvarkos nurodyti nereikia, jeigu tai nesiskiria nuo šiamo Įstatyme nustatytųjų ir apie tai nurodoma tos viešosios įstaigos įstatuose.

7. Visuotiniam dalininkų susirinkimui priėmus sprendimą įstatus pakeisti, šiuos įstatus pasirašo visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliotas asmuo, išskyrus atvejus, kai įstatai tvirtinami valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos priimamu teisės aktu.

8. Viešosios įstaigos įstatus pasirašiusių fizinių asmenų parašų tikrumo notaras neliudija.

9. Pavyzdinę viešosios įstaigos įstatų formą ir įstatų rengimo rekomendacijas tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, pavyzdinius įstatus ir įstatų rengimo rekomendacijas tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija.

9 straipsnis. Viešosios įstaigos registravimas ir Juridinių asmenų registro duomenys

1. Viešajai įstaigai įregistruoti Juridinių asmenų registrai turi būti pateikta steigimo sutartis, įstatai ir kiti viešajai įstaigai įregistruoti Civilinio kodekso 2.64 straipsnio 2 dalyje nustatyti dokumentai.

2. Įregistruojant viešąją įstaigą, įregistruojami ir jos steigimo dokumentai.

3. Nuo įregistravimo Juridinių asmenų registre viešoji įstaiga laikoma įsteigta.

4. Be Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje išvardytų duomenų, Juridinių asmenų registre nurodomas viešosios įstaigos veiklos laikotarpis, jei jis yra ribotas;

5. Apie viešosios įstaigos vadovo, kolegialaus valdymo organo (kolegialių valdymo organų) narių paskyrimą ir atšaukimą visuotinio dalininkų susirinkimo įgaliojtas asmuo ne vėliau kaip per 30 dienų privalo pranešti Juridinių asmenų registro tvarkytojui.

10 straipsnis. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos duomenys

1. Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos, įsteigtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, tvarkytojui teikiami šie duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus:

1) kiekvieno dalininko duomenys (fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas, gyvenamoji vieta arba adresas korespondencijai; juridinio asmens pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė). Teikiant duomenis apie dalininką – užsienio valstybės fizinį asmenį, papildomai nurodoma to asmens gimimo data (jeigu pagal užsienio valstybės teisės aktus asmens kodas nesuteikiamas, nurodoma tik gimimo data) ir valstybės, kuri išdavė asmens dokumentus, pavadinimas, o teikiant duomenis apie dalininką – užsienio valstybės juridinį asmenį, papildomai nurodoma valstybė, kurioje tas juridinis asmuo įregistruotas, registras, kuriame juridinis asmuo įregistruotas, ir jo įregistravimo tame registre data;

- 2) dalininko teisių įgijimo data;
- 3) dalininko teisių perleidimo data;
- 4) dalininko įnašo vertė.

2. Jeigu dalininkas – fizinis asmuo viešajai įstaigai yra nurodęs savo gyvenamąją vietą ir adresą korespondencijai, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiamas tik adresas korespondencijai.

3. Jeigu dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui teikiant duomenis apie šį dalininką nurodoma, kad dalininkė yra valstybė ar savivaldybė (kartu nurodomas valstybės ar savivaldybės kodas), ir pateikiami dalininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos pavadinimas, teisinė forma, kodas, buveinė arba nurodoma, kad dalininko teisės ir pareigos įgyvendina savivaldybės meras

4. Duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami šios informacinės sistemos nuostatuose nustatyta tvarka.

5. Įregistravus viešąją įstaigą Juridinių asmenų registre, duomenys apie viešosios įstaigos dalininkus Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui pateikiami ne vėliau kaip per 5 dienas nuo įnašo viešajai įstaigai perdavimo ir, vykdant steigimo sandoryje nurodytus turtinius įsipareigojimus, tapimo dalininku dienos, o, pasikeitus viešosios įstaigos dalininkams ar jų skaičiui, taip pat šio straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodytiems duomenims, – ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šių pasikeitimų dienos.

6. Už duomenų apie viešosios įstaigos dalininkus pateikimą Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui atsakingas viešosios įstaigos vadovas.

7. Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje sukaupytų duomenų pagrindu parengta informacija turintiems teisę ją gauti fiziniams ir juridiniams asmenims teikiama už atlyginimą, išskyrus atvejus, kai ji:

- 1) kartą per kalendorinius metus teikiama viešosios įstaigos dalininkams, kai Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje tvarkomi duomenys apie juos;
- 2) perduodama susijusiems registrams, valstybės informacinėms sistemoms;
- 3) teikiama valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms atlikti pagal prašymą ir (arba) sutartis;
- 4) teikiama žurnalistams Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo nustatytomis sąlygomis.

8. Atlyginimo už Juridinių asmenų dalyvių informacinėje sistemoje sukaupytų duomenų pagrindu parengtos informacijos teikimą dydis neturi viršyti Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos administravimo išlaidų kartu su pagrįsta investicijų grąža.

III SKYRIUS

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS VALDYSENA

11 straipsnis. Viešosios įstaigos organai

1. Viešoji įstaiga turi turėti aukščiausią organą – visuotinį dalininkų susirinkimą.
2. Viešoji įstaiga turi turėti vienasmenį valdymo organą arba vienasmenį ir kolegialų (kolegialius) valdymo organą (organus).
3. Viešoji įstaiga taip pat gali turėti ir kitų kolegialių organų, kurie veikia pagal jų pačių patvirtintus kolegialių organų darbo reglamentus. Visuotinis dalininkų susirinkimas neturi teisės pavesti kolegialiems viešosios įstaigos organams spręsti visuotinio dalininkų susirinkimo ir valdymo organų kompetencijai šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose priskirtų klausimų.

12 straipsnis. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas

1. Visuotinis dalininkų susirinkimas:
 - 1) pakeičia viešosios įstaigos įstatus;
 - 2) priima sprendimą pakeisti viešosios įstaigos buveinę;
 - 3) nustato paslaugų, darbų bei produkcijos kainas ir tarifus ar jų nustatymo tvarką;
 - 4) skiria ir atšaukia viešosios įstaigos vadovą, jei įstatymai, reglamentuojantys konkrečių viešųjų įstaigų vadovų skyrimo ar atšaukimo tvarką, nenustato kito jį skiriančio ar atšaukiančio subjekto, nustato jo darbo sutarties sąlygas; darbo sutartį su viešosios įstaigos vadovu sudaro viešosios įstaigos įstatuose nurodytas subjektas;
 - 5) skiria ir atšaukia kolegialių valdymo organų narius ir kitų kolegialių organų narius, jei įstatymai, reglamentuojantys konkrečių kolegialių valdymo organų ir kitų kolegialių organų skyrimo ar atšaukimo tvarką, nenustato kito juos skiriančio ar atšaukiančio subjekto, tvirtina kolegialių valdymo organų ir kitų kolegialių organų sudėtį;
 - 6) per 4 mėnesius nuo finansinių metų pabaigos tvirtina metinių finansinių ataskaitų rinkinį arba metinę ataskaitą, išskyrus atvejus, kai Civilinio kodekso 2.106 straipsnio 2, 3, 4 ir 7 punktuose nustatytais pagrindais viešoji įstaiga likviduojama;
 - 7) priima sprendimą dėl viešajai įstaigai nuosavybės teise priklausančio ilgalaikio turto perleidimo, nuomos, perdavimo pagal panaudos sutartį ar įkeitimo tvarkos;
 - 8) priima sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo ir reorganizavimo sąlygų tvirtinimo;
 - 9) priima sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą;
 - 10) priima sprendimą likviduoti viešąją įstaigą ar atšaukti jos likvidavimą;
 - 11) skiria ir atšaukia likvidatorių;
 - 12) priima sprendimą dėl viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų rinkinio audito kitais, nei nurodyti šio Įstatymo 22 straipsnio 8 dalyje, atvejais;
 - 13) priima sprendimą dėl viešosios įstaigos tapimo kitų juridinių asmenų steigėja ar dalyve;
 - 14) priima sprendimą dėl naujų dalininkų priėmimo;
 - 15) sprendžia kitus šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai priskirtus klausimus.
2. Jeigu sudaromas kolegialus valdymo organas (kolegialūs valdymo organai), visuotinio dalininkų susirinkimo funkcijos, nustatytos šio straipsnio 1 dalies 3, 4, 12 punktuose, gali būti pavedamos atlikti kolegialiam valdymo organui (kolegialiems valdymo organams).
3. Viešosiose įstaigose, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, visuotinis dalininkų susirinkimas, be šio straipsnio 1 dalyje išvardytų funkcijų:
 - 1) nustato viešajai įstaigai siektinus metinius jos veiklos tikslus, rezultatus (rodiklius). Jeigu viešosios įstaigos siektini metiniai veiklos tikslai, rezultatai (rodikliai) yra nustatyti savininko ar dalininko teisės ir pareigos įgyvendinančios institucijos Strateginiame veiklos plane, jų iš naujo nustatyti nereikia;
 - 2) tvirtina ilgalaikę (ne trumpesnią kaip 3 metų laikotarpį) viešosios įstaigos veiklos strategiją;

3) tvirtina pareigų, į kurias darbuotojai priimami konkurso būdu, kvalifikacinius reikalavimus, jeigu jų nenustato kiti teisės aktai;

4) priima sprendimą dėl šio Įstatymo 21 straipsnyje nurodytų funkcijų centralizuoto atlikimo, jeigu šio sprendimo priėmimas nėra pavestas Vyriausybei ar savivaldybės tarybai.

4. Visuotinis dalininkų susirinkimas gali priimti sprendimus esant kvorumui – kai jame dalyvauja daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime turinčių viešosios įstaigos dalininkų, jeigu viešosios įstaigos įstatuose nenustatyta didesnė dauguma. Jeigu visuotiniame dalininkų susirinkime nėra kvorumo, viešosios įstaigos įstatuose nustatyta tvarka ir terminais turi būti šaukiamas pakartotinis visuotinis dalininkų susirinkimas. Šis susirinkimas turi teisę priimti sprendimus dėl neįvykusio visuotinio dalininkų susirinkimo darbotvarkės, nesvarbu, kiek susirinkime dalyvavo viešosios įstaigos dalininkų.

5. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimai priimami paprasta visų susirinkime dalyvaujančių dalininkų balsų dauguma, išskyrus šio straipsnio 1 dalies 8–10 punktuose nurodytus sprendimus ir sprendimus dėl šio straipsnio 6 dalyje nustatytos balsų visuotiniame dalininkų susirinkime paskirstymo proporcijos pakeitimo, kurie priimami kvalifikuota balsų dauguma. Kvalifikuotos balsų daugumos dydį nustato viešosios įstaigos įstatai ir jis negali būti mažesnis kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių dalininkų balsų.

6. Visuotiniame dalininkų susirinkime sprendžiamojo balso teisę turi visi viešosios įstaigos dalininkai. Balsai visuotiniame dalininkų susirinkime paskirstomi proporcingai dalininkų įnašų dydžiui, jeigu viešosios įstaigos įstatuose nenustatyta kitaip, tačiau visais atvejais turi būti užtikrinta, kad mažiausias įnašas suteiktų bent vieną balsą. Viešosios įstaigos vadovas, kolegialių valdymo organų ir kitų kolegialių organų nariai, jeigu jie nėra dalininkai, gali dalyvauti visuotiniame dalininkų susirinkime be balso teisės. Visuotiniame dalininkų susirinkime dalininkų sprendimu gali dalyvauti ir kiti asmenys.

7. Visuotinis dalininkų susirinkimas šaukiamas viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka.

8. Eilinis visuotinis dalininkų susirinkimas turi įvykti kiekvienais metais per keturis mėnesius nuo viešosios įstaigos finansinių metų pabaigos.

9. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali būti šaukiamas teismo sprendimu, jei jis nebuvo sušauktas šio Įstatymo ir viešosios įstaigos įstatų nustatyta tvarka ir dėl to į teismą kreipėsi viešosios įstaigos dalininkas, vadovas, kolegialus valdymo organas, kitas kolegialus organas, kolegialaus valdymo organo ar kito kolegialaus organo narys (nariai).

10. Visuotiniai dalininkų susirinkimai turi būti protokoluojami, išskyrus atvejus, kai viešosios įstaigos savininkas yra vienas asmuo.

11. Viešosios įstaigos savininko raštiški sprendimai laikomi visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimais.

13 straipsnis. Valdyba

1. Valdyba yra kolegialus viešosios įstaigos valdymo organas.

2. Valdyba turi būti sudaroma:

1) viešojoje įstaigoje, kurios savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ir kuri veikia keliems ministrams pavestose valdymo srityse;

2) viešojoje įstaigoje, kurios dalininkės yra ne mažiau kaip dvi savivaldybės ir kurios, kartu sudėjus, turi daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime;

3) viešojoje įstaigoje, kurios dalininkės yra valstybė ir viena ar daugiau savivaldybių ir kurios, kartu sudėjus, turi daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime.

3. Tais atvejais, kai viešojoje įstaigoje valdybos sudarymas pagal šio straipsnio 2 dalį nėra privalomas, sprendimą dėl valdybos sudarymo ir su tuo susijusio įstatų pakeitimo priima visuotinis dalininkų susirinkimas.

14 straipsnis. Valdybos kompetencija

1. Valdyba atlieka šio Įstatymo 12 straipsnio 1 dalies 3, 4, 12 punktuose ir 3 dalies 3, 4 punktuose nustatytas visuotinio dalininkų susirinkimo funkcijas bei turi 20 straipsnio 2 dalies 15 punkte nustatytą viešosios įstaigos vadovo pareigą, taip pat:

1) teikia visuotiniam dalininkų susirinkimui išvadas dėl ilgalaikės (ne trumpesniai kaip 3 metų laikotarpiui) viešosios įstaigos veiklos strategijos, metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos;

2) teikia visuotiniam dalininkų susirinkimui pasiūlymus dėl sprendimų, kurių priėmimas yra priskirtas visuotinio dalininkų susirinkimo kompetencijai;

3) teikia viešosios įstaigos vadovui pasiūlymus dėl gerosios valdysenos principų diegimo, kitų veiksmų, skirtų viešosios įstaigos veiklos efektyvumui ir skaidrumui didinti.

2. Viešosios įstaigos valdyba atlieka kitas viešosios įstaigos įstatuose valdybai pavestas funkcijas.

3. Viešosios įstaigos valdybos sprendimai viešosios įstaigos vadovui yra privalomi.

15 straipsnis. Valdybos sudėtis

1. Valdyba sudaroma 5 metų kadencijai ne mažiau kaip iš 5 narių – kai valdybos sudarymas pagal Įstatymo 13 straipsnio 2 dalį yra privalomas, ir ne mažiau kaip iš 3 narių – kai dėl valdybos sudarymo apsisprendžia visuotinis dalininkų susirinkimas.

2. Valdybai vadovauja valdybos pirmininkas, kurį iš savo narių išrenka valdyba.

3. Valdybos nariais turi būti skiriami:

1) savininko ar dalininkų teisės ir pareigas įgyvendinančių institucijų atstovai;

2) jeigu viešojoji įstaiga veikia keliems ministrams pavestose valdymo srityse – ministerijos, kurios ministrui pavestose valdymo srityse veikia viešojoji įstaiga (jei ši ministerija nėra savininko ar dalininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija), atstovai;

3) nepriklausomi nariai – fiziniai asmenys, atitinkantys 16 straipsnio 3 dalyje nustatytus reikalavimus, kurie turi sudaryti ne mažiau kaip 2/5 viešosios įstaigos įstatuose nurodyto valdybos narių skaičiaus.

4. Visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu į valdybą gali būti skiriami ir viešosios įstaigos darbuotojai.

5. Tos pačios sudėties viešosios įstaigos valdyba gali vykdyti veiklą ne daugiau kaip 2 kadencijas iš eilės.

6. Valdybos nariu negali būti skiriamas viešosios įstaigos vadovas ir kitų kolegialių organų, jeigu jie sudaromi, nariai.

7. Jeigu įstatymuose nustatyti kitokie, nei šiame Įstatyme, reikalavimai dėl viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdybų sudėties, vadovaujamosi šių įstatymų nuostatomis.

16 straipsnis. Reikalavimai valdybos nariams

1. Kandidatas į viešosios įstaigos valdybos narius turi atitikti šiame straipsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus ir visuotinio dalininkų susirinkimo nustatytus specialiuosius reikalavimus valdybos nariams. Kandidatas į viešosios įstaigos narius turi:

1) turėti aukštąjį koleginių arba universitetinį išsilavinimą;

2) būti nepriekaištingos reputacijos;

3) su viešąja įstaiga neturėti ryšių, dėl kurių einant viešosios įstaigos valdybos nario pareigas galėtų kilti interesų konfliktas.

2. Kandidatas į viešosios įstaigos valdybos narius ar viešosios įstaigos valdybos narys nelaikomas nepriekaištingos reputacijos, jeigu jis:

1) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar dėl korupcinio pobūdžio nusikaltimo, kaip jis apibrėžtas Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

2) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl nusikaltimo, kuriuo padaryta turtinė žala valstybei, ir turi neišnykusį ar nepanaikintą teistumą arba nepasibaigusį laidavimo terminą;

3) įstatymų nustatyta tvarka pripažintas kaltu dėl baudžiamojo nusižengimo valstybės tarnybai ir viešiesiems interesams ar korupcinio pobūdžio baudžiamojo nusižengimo, kaip jis apibrėžtas Korupcijos prevencijos įstatyme, padarymo ir nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsiteisėjimo dienos nepraėjo 3 metai arba yra nepasibaigęs laidavimo terminas.

3. Kandidatas į viešosios įstaigos valdybos nepriklausomus narius negali būti:

1) tos viešosios įstaigos, į kurios valdybą pretenduoja, ir su ja susijusio juridinio asmens, kurio dalyvė, dalininkė ar steigėja yra nurodyta viešoji įstaiga (toliau – susijęs juridinis asmuo), vadovas, darbuotojas, kolegialaus organo, išskyrus valdybą, narys ar pastaruosius vienus metus ėjęs tokias pareigas asmuo;

2) viešosios įstaigos dalininkas arba viešosios įstaigos savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos valstybės tarnautojas ar darbuotojas ar pastaruosius vienus metus ėjęs tokias pareigas asmuo;

3) viešosios įstaigos ar susijusio juridinio asmens dalyvio, dalininko, steigėjo, vadovo, valdybos ar kito kolegialaus organo nario artimas asmuo – sutuoktinis, sugyventinis, partneris, kai partnerystė įregistruota įstatymų nustatyta tvarka, taip pat jų tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įsėsės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai, sugyventiniai ar partneriai;

4) audito įmonės, kuri atlieka ar atliko viešosios įstaigos, į kurios valdybą pretenduoja, susijusio juridinio asmens auditą, partneris, dalyvis, vadovas, kolegialaus organo narys arba darbuotojas pastaruosius 2 metus.

17 straipsnis. Valdybos narių atranka

1. Valdybos narių atranka vykdoma Vyriausybės nustatyta tvarka.

2. Viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas arba savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, turėdami duomenų, keliančių pagrįstų abejonių dėl kandidato į viešosios įstaigos valdybos narius ar viešosios įstaigos valdybos nario atitikties šiame Įstatyme nurodytiems reikalavimams, turi teisę motyvuotu rašytiniu prašymu kreiptis į teisėsaugos, kontrolės ir kitas valstybės ar savivaldybių institucijas ir įstaigas, valstybės ar savivaldybės valdomas įmones, kad jie pateiktų apie tokį asmenį turimą informaciją, kiek jos reikia minėtai atitikčiai pagrįsti. Ši informacija turi būti pateikta ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo prašymo pateikti tokią informaciją gavimo dienos.

18 straipsnis. Valdybos ar jos nario atšaukimas

1. Visuotinis dalininkų susirinkimas gali atšaukti visą valdybą ar pavienius jos narius nesibaigus jų kadencijai.

2. Paaiškėjus, kad viešosios įstaigos valdybos narys neatitinka jam šio Įstatymo 16 straipsnio keliamų reikalavimų, visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu jis nedelsiant atšaukiamas iš valdybos.

3. Valdybos narys gali atsistatydinti iš pareigų valdybos kadencijai nepasibaigus, apie tai ne vėliau kaip prieš 14 dienų raštu įspėjęs viešąją įstaigą.

4. Jeigu atšaukiami ar atsistatydina pavieniai valdybos nariai, nauji valdybos nariai skiriami į valdybą iki valdybos kadencijos pabaigos. Jeigu valdybos kadencijos laikotarpiu pasikeičia daugiau negu pusė valdybos narių, valdybos kadencija pasibaigia ir visuotinis dalininkų susirinkimas turi iš naujo patvirtinti valdybos sudėtį, išskyrus atvejus kai iki valdybos kadencijos pabaigos liko mažiau negu vieni metai.

19 straipsnis. Valdybos darbo organizavimas ir apmokėjimas

1. Valdybos nariai veiklą pradeda nuo jų paskyrimo dienos, nurodytos visuotinio dalininkų susirinkimo sprendime.

2. Už veiklą valdyboje jos nariams atlyginama viešosios įstaigos lėšomis, išskyrus atvejus, kai tai tiesiogiai draudžia tam tikrų lėšų panaudojimą reglamentuojantys įstatymai, Europos Sąjungos

teisės aktai ar jų pagrindu priimti teisės aktai. Konkrečius valdybos narių mėnesinio atlygio dydžius nustato visuotinis dalininkų susirinkimas, atsižvelgdamas į valdybos posėdžių skaičių. Valdybos nariui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 15 proc. viešosios įstaigos vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Valdybos pirmininkui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 20 proc. viešosios įstaigos vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio. Atlygis valdybos nariams išmokamas Vyriausybės nustatyta tvarka.

3. Savininko ar dalininkų teisės ir pareigas įgyvendinančių institucijų, ministerijų atstovams, tarnybos metu vykdančioms valdybos nario pareigas ir gaunantiems už tai atlyginimą, garantuojamas pagrindinis jų darbo užmokestis.

4. Valdybos nariai savo veiklos laikotarpiu ir 3 metus po jos užbaigimo privalo saugoti konfidencialią informaciją, kurią sužinojo būdami valdybos nariais ir kuri buvo nurodyta kaip konfidenciali informacija. Informacijos, kuri laikoma konfidencialia, apimtį ir žymėjimo tvarką nustato visuotinis dalininkų susirinkimas.

5. Valdybos darbo organizavimo tvarką nustato jos patvirtintas darbo reglamentas.

20 straipsnis. Viešosios įstaigos vadovas

1. Viešosios įstaigos vadovas organizuoja viešosios įstaigos veiklą ir veikia viešosios įstaigos vardu santykiuose su kitais asmenimis, sudaro, pakeičia ir nutraukia darbo sutartis su viešosios įstaigos darbuotojais, atlieka kitas personalo valdymo funkcijas. Viešosios įstaigos vadovas pradeda eiti pareigas nuo jo paskyrimo dienos, jeigu jį paskyrusio visuotinio dalininkų susirinkimo sprendime nenustatyta kitaip, o kai viešojo įstaiga steigiamą, – nuo viešosios įstaigos įregistravimo dienos.

2. Viešosios įstaigos vadovas atsakingas už:

1) finansinės apskaitos organizavimą pagal Lietuvos Respublikos finansinės apskaitos įstatymą;

2) finansines ataskaitas ar metinę ataskaitą rengiančio asmens parinkimą ir (arba) paskyrimą;

3) teisingos, tikslios, išsamios informacijos apie ūkines operacijas ir kitos informacijos, reikalingos finansinėms ataskaitoms parengti, teikimą laiku finansines ataskaitas ar metinę ataskaitą rengiančiam asmeniui;

4) metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir veiklos ataskaitos parengimą ir pateikimą kartu su auditoriaus išvada (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) arba metinės ataskaitos parengimą ir pateikimą Juridinių asmenų registrui ir visuotiniam dalininkų susirinkimui;

5) duomenų apie viešosios įstaigos dalininkus pateikimą Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos tvarkytojui ir duomenų, nurodytų Civilinio kodekso 2.66 straipsnyje, pateikimą Juridinių asmenų registrui;

6) metinių finansinių ataskaitų rinkinio, veiklos ataskaitos ir auditoriaus išvados (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) arba metinės ataskaitos paskelbimą viešosios įstaigos interneto svetainėje;

7) sąlygų tretiesiems asmenims susipažinti su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, veiklos ataskaita ir auditoriaus išvada (tais atvejais, kai finansinių ataskaitų auditas atliktas) arba metine ataskaita viešosios įstaigos buveinėje sudarymą;

8) visuotinio dalininkų susirinkimo sušaukimą;

9) pranešimą dalininkams apie įvykius, galinčius turėti poveikį viešosios įstaigos veiklos tęstinumui, veiklos pobūdžiui ir apimčiai;

10) viešosios įstaigos dalininkų apskaitą;

11) informacijos, kuri pateikiama apie viešosios įstaigos veiklą, nustatymą ir pateikimą visuomenei, viešų pranešimų paskelbimą;

12) esant viešojo administravimo subjekto, kuriam suteikti viešojo administravimo įgaliojimai administruoti viešosios įstaigos teikiamas viešąsias paslaugas, įpareigojimui, už teikiamų viešųjų paslaugų sąrašo sudarymą, viešųjų paslaugų teikimo aprašymų patvirtinimą ir paskelbimą;

13) teikiamų administracinių paslaugų sąrašo sudarymą, administracinių paslaugų teikimo aprašymų patvirtinimą ir paskelbimą;

14) viešosios įstaigos vidaus kontrolės tvarkos nustatymą, išskyrus atvejus, kai viešosios įstaigos vidaus kontrolės tvarkos nustatymas įstatymu pavestas kitam subjektui;

15) viešosios įstaigos politikų personalo, rizikos valdymo, darbo užmokesčio ir (ar) kitose pasirinktose srityse patvirtinimą bei jų įgyvendinimo priežiūrą;

16) auditoriaus ar audito įmonės parinkimo organizavimą;

17) viešosios įstaigos valdymo struktūros ir pareigybių sąrašo patvirtinimą;

18) kitų vadovo pareigų, numatytų šiame Įstatyme ir viešosios įstaigos įstatuose, atlikimą.

3. Darbo sutartį viešosios įstaigos vardu su viešosios įstaigos vadovu sudaro, pakeičia ar ją nutraukia viešosios įstaigos vadovą į pareigas skiriančio viešosios įstaigos organo (visuotinio dalininkų susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo), jei įstatymai nenustato kito vadovą į pareigas skiriančio ir iš jų atšaukiančio subjekto, įgaliotas asmuo. Kai visuotinis dalininkų susirinkimas arba kolegialus valdymo organas priima sprendimą atšaukti viešosios įstaigos vadovą iš einamų pareigų, su viešosios įstaigos vadovu sudaryta darbo sutartis laikoma nutraukta nuo sprendimo priėmimo momento, išskyrus atvejus, kai visuotinio dalininkų susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo sprendime numatyta vėlesnė viešosios įstaigos vadovo atšaukimo data. Su viešosios įstaigos, kuri pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą nėra priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų ir kuri Juridinių asmenų registre yra registruota kaip nevyriausybinė organizacija, vadovu vietoj darbo sutarties gali būti sudaroma savanoriškos veiklos sutartis.

4. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau negu pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovas į pareigas priimamas 5 metų kadencijai konkurso būdu arba įstatymų nustatytais atvejais – be konkurso. Viešosios įstaigos vadovas visuotinio dalininkų susirinkimo arba kolegialaus valdymo organo sprendimu antrai kadencijai gali būti skiriamas be konkurso, jeigu pirmosios kadencijos laikotarpiu viešoji įstaiga pasiekė visus jai nustatytus veiklos tikslus, vadovas atitinka 20 straipsnio 7 dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir jeigu kiti viešųjų įstaigų vadovų skyrimą reglamentuojantys įstatymai nenustato kitaip. Asmuo negali eiti tos pačios viešosios įstaigos vadovo pareigų daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Konkursai į viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovų pareigas organizuojami ir vykdomi Vyriausybės nustatyta tvarka.

5. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovas savo darbo viešojoje įstaigoje laikotarpiu ir 3 metus po darbo sutarties pasibaigimo privalo saugoti konfidencialią informaciją, kurią sužinojo būdamas viešosios įstaigos vadovu. Informacijos, kuri laikoma konfidencialia, apimtį ir žymėjimo tvarką nustato visuotinis dalininkų susirinkimas.

6. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovas ne rečiau kaip kartą per metus Vyriausybės įgaliotos institucijos nustatyta tvarka turi teikti informaciją savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai apie jos nustatytą veiklos tikslą, rezultatų (rodiklių) pasiekimą ir atitiktį lūkesčiams.

7. Kandidatas į viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovus arba tokios viešosios įstaigos vadovas turi būti nepriekaištingos reputacijos. Kandidatas į viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vadovus arba tokios viešosios įstaigos vadovas yra laikomas nepriekaištingos reputacijos šio Įstatymo tikslais jeigu atitinka šio Įstatymo 16 straipsnio 2 dalyje nustatytus nepriekaištingos reputacijos reikalavimus.

21 straipsnis. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, vidaus administravimo funkcijų centralizuotas atlikimas

1. Dalis viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė arba savivaldybė, vidaus administravimo funkcijų gali būti atliekamos centralizuotai.

2. Sprendimą dėl viešosios įstaigos (viešųjų įstaigų), kuri (kurios) centralizuotai atliktų vidaus administravimo funkcijas, priima:

1) Vyriausybė – dėl viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė;

2) savivaldybės taryba – dėl viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra savivaldybė;

3) visuotinis dalininkų susirinkimas arba viešosios įstaigos valdyba, jeigu ji sudaryta, – dėl šios dalies 1 ir 2 punktuose nenurodytų viešųjų įstaigų, kurių dalininkė yra valstybė ar savivaldybė.

3. Centralizuoto viešųjų įstaigų, kurių savininkė arba dalininkė yra valstybė arba savivaldybė, vidaus administravimo funkcijų atlikimo tvarką nustato atitinkamai Vyriausybė arba savivaldybės taryba.

4. Kai viešosios įstaigos vidaus administravimo funkcijos atliekamos centralizuotai, šios viešosios įstaigos vadovo ir centralizuotai jos vidaus administravimo funkcijas atliekančios įstaigos vadovo funkcijos, pareigos ir atsakomybė paskirstomos Vyriausybės nustatyta tvarka, atsižvelgiant į atliekamų funkcijų apimtį.

IV SKYRIUS

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS ATSKAITOMYBĖ IR AUDITAS. VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KAPITALAS IR KITOS LĖŠOS

22 straipsnis. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, metinių finansinių ataskaitų auditas ir veiklos ataskaita. Metinė ataskaita

1. Viešosios įstaigos vadovas, pasibaigus finansiniams metams, turi parengti ir eiliniam visuotiniam dalininkų susirinkimui bei kolegialiam valdymo organui (kolegialiems valdymo organams) pateikti:

- 1) metinių finansinių ataskaitų rinkinį;
- 2) veiklos ataskaitą.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudaro šios finansinės ataskaitos:

1) finansinės būklės ataskaita, kurioje rodomas visas viešosios įstaigos turtas, nuosavas kapitalas, finansavimo sumos ir įsipareigojimai paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;

2) veiklos rezultatų ataskaita, kurioje rodomos visos viešosios įstaigos ataskaitinio laikotarpio pajamos, sąnaudos ir veiklos rezultatai – perviršis (pelnas) arba deficitas (nuostoliai);

3) finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kuriame detalizuojamos ir paaiškinamos viešosios įstaigos finansinės būklės ataskaitoje ir veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytos sumos, nurodomas finansines ataskaitas parengęs asmuo ir laikotarpis, už kurį jis parengė finansines ataskaitas, taip pat pateikiama papildoma reikšminga informacija, nenurodoma finansinėse ataskaitose, ir kita šiame Įstatyme nurodyta informacija.

3. Jeigu viešoji įstaiga per ataskaitinius finansinius metus gavo paramą, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte taip pat turi būti nurodyta informacija apie visas per finansinius metus gautas lėšas, įskaitant gautą finansinę ir nefinansinę paramą (nefinansinei paramai priskiriant ir turtą, gautą naudotis panaudos teise), jų šaltinius ir panaudojimą. Pateikiant informaciją apie paramos teikėjus, turi būti atskirai nurodytas kiekvienas paramą suteikęs juridinis asmuo, jų suteiktos paramos dalykas ir vertė, taip pat turi būti atskirai nurodyta bendra fizinių asmenų suteiktos paramos vertė ir dalykas. Jeigu paramos teikėjo per ataskaitinius finansinius metus suteiktos paramos vertė neviršija 2 vidutinių mėnesinių darbo užmokesčių ir sudaro ne daugiau kaip 10 procentų viešosios įstaigos per ataskaitinius finansinius metus visos gautos paramos ir (arba) visų gautų finansavimo sumų, paramą suteikęs juridinis asmuo gali būti nenurodomas.

4. Jeigu viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, per ataskaitinius finansinius metus suteikė finansinę ir nefinansinę paramą, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte taip pat turi būti nurodyta informacija apie suteiktą paramą (paramos gavėją (gavėjus), paramos tikslą, paramos dalyką ir jo vertę). Jeigu paramos gavėjas yra fizinis asmuo, dalyvaujantis likviduojant ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte pateikiami nuasmeninti duomenys apie paramos gavėją.

5. Veiklos ataskaitoje turi būti nurodyta:

1) viešosios įstaigos veiklos tikslai, uždaviniai ir, siekiant veiklos tikslų, atlikti darbai bei pasiekti rezultatai, taip pat nurodomi ateinančių finansinių metų veiklos tikslai, uždaviniai ir planuojami atlikti darbai;

2) viešosios įstaigos dalininkai ir kiekvieno jų įnašų vertė finansinių metų pabaigoje ir praėjusių finansinių metų pabaigoje.

6. Veiklos ataskaitoje gali būti nurodyta ir kita informacija, kurią nusprendžia pateikti viešosios įstaigos vadovas ar visuotinis dalininkų susirinkimas.

7. Viešosios įstaigos, kuri, vadovaudamasi Finansinės apskaitos įstatymu, yra pasirinkusi supaprastintą finansinę apskaitą, įstatuose nurodytas valdymo organas vietoj šio straipsnio 1 dalyje nurodytų ataskaitų gali rengti ir visuotiniam dalininkų susirinkimui pateikti metinę ataskaitą, kurioje turi būti pateikta informacija, nurodyta šio straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose ir 3, 5 ir 6 dalyse.

8. Viešosios įstaigos metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, kai tenkinamos bent dvi iš šių sąlygų:

1) viešoji įstaiga pagal Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymą priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų ir jos veikla ne mažiau kaip 50 procentų finansuojama iš valstybės ir (arba) savivaldybės (savivaldybių) biudžeto (biudžetų);

2) paskutinę finansinių metų dieną finansinės būklės ataskaitoje nurodyto turto vertė viršija 1 800 000 eurų;

3) pajamos per ataskaitinius finansinius metus viršija 3 500 000 eurų.

9. Viešojo sektoriaus subjektų grupės, kurios kontroliuojantysis subjektas yra viešoji įstaiga, metinių finansinių ataskaitų auditas turi būti atliekamas, jeigu tokios viešojo sektoriaus subjektų grupės rodikliai tenkina bent dvi šio straipsnio 8 dalyje nurodytas sąlygas.

10. Metinių finansinių ataskaitų rinkinį sudarančių finansinių ataskaitų ir metinės ataskaitos parengimo tvarka nustatoma Lietuvos finansinės atskaitomybės standarte.

23 straipsnis. Metinių finansinių ataskaitų rinkinio, veiklos ataskaitos ir metinės ataskaitos pasirašymas, paskelbimas ir pateikimas Juridinių asmenų registru, finansinių ataskaitų kokybės stebėseną

1. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys, veiklos ataskaita ir metinė ataskaita turi būti pasirašyti viešosios įstaigos vadovo. Šiuose dokumentuose turi būti nurodytos pasirašančio asmens pareigos, vardas ir pavardė.

2. Metinių finansinių ataskaitų rinkinys ir veiklos ataskaita kartu su auditoriaus išvada (kai atliktas finansinių ataskaitų auditas), taip pat metinė ataskaita yra vieši dokumentai. Šie dokumentai (išskyrus pagal fizinių asmenų asmens duomenų apsaugą reglamentuojančius įstatymus viešai neskelbiamus fizinių asmenų asmens duomenis) ne mažiau kaip už 3 pastaruosius finansinius metus turi būti paskelbti viešosios įstaigos interneto svetainėje, kai viešosios įstaigos savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė. Viešosios įstaigos buveinėje su šiais dokumentais susipažinti turi būti sudarytos sąlygos tretiesiems asmenims.

3. Viešosios įstaigos veiklos ataskaita turi būti pateikta Juridinių asmenų registro tvarkytojui kartu su metinių finansinių ataskaitų rinkiniu, o tais atvejais, kai atliktas finansinių ataskaitų auditas, kartu su audituotu metinių finansinių ataskaitų rinkiniu turi būti pateikta ir auditoriaus išvada. Viešosios įstaigos, kuri priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų, metinių finansinių ataskaitų rinkinys, o tais atvejais, kai auditas atliktas, audituotas metinių finansinių ataskaitų rinkinys kartu su auditoriaus išvada Juridinių asmenų registro tvarkytojui teikiami Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Viešoji įstaiga, kuri turi teisę rengti metinę ataskaitą šio Įstatymo 22 straipsnio 7 dalyje nurodytu atveju, metinę ataskaitą turi pateikti Juridinių asmenų registro tvarkytojui. Juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikti dokumentai ne vėliau kaip per 30 dienų nuo jų gavimo dienos neatlygintinai skelbiami Juridinių asmenų registro tvarkytojo interneto svetainėje.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija nustato Juridinių asmenų registre viešai skelbiamų viešųjų įstaigų finansinių ataskaitų kokybės stebėsenos tvarką ir paskiria instituciją, atliksiančią šią stebėseną.

24 straipsnis. Viešosios įstaigos nuosavas kapitalas ir negražintinai gautos lėšos

1. Viešosios įstaigos nuosavą kapitalą sudaro:
 - 1) dalininkų kapitalas;
 - 2) perviršis (pelnas) ar deficitas (nuostoliai);
 - 3) turto vertės pokyčio rezervas, kai toks rezervas gali susidaryti pagal taikomus finansinės atskaitomybės standartus;
 - 4) rezervai iš perviršio (pelno).
2. Viešosios įstaigos dalininkų kapitalas yra lygus dalininkų įnašų vertei.
3. Dalininkų įnašai gali būti pinigai, taip pat pagal Turto ir verslo vertinimo pagrindų įstatymą įvertintas materialusis ir nematerialusis turtas. Kiekvieno įnašo vertė yra lygi įneštai pinigų sumai ar atitinka turto vertinimo ataskaitoje, sudarytoje ne vėliau kaip prieš 6 mėnesius iki dalininko įnašo perdavimo viešajai įstaigai, nurodytą turto vertę.
4. Jeigu dalininku tampa asmuo, įgijęs dalininko teises iš viešosios įstaigos dalininko, dalininko teises įgijusio asmens įnašų vertė atitinka dalininko teises perleidusio dalininko turėtų įnašų vertę. Jeigu dalininkas įgyja dalininko teises iš kito viešosios įstaigos dalininko, dalininko įnašų vertė padidėja jam dalininko teises perleidusio dalininko turėtų įnašų verte.
5. Dalininkui išduodamas jo įnašų vertę patvirtinantis dokumentas, kuris pakeičiamas kaskart viešajai įstaigai perdavus papildomą įnašą ar įgijus kito viešosios įstaigos dalininko teisių.
6. Dalininkų kapitalas gali būti didinamas tik dalininkų įnašais.
7. Viešojoje įstaigoje gali būti sudaromi rezervai iš perviršio (pelno), gauto iš ekonominės veiklos, susietos su įstaigos įstatuose nustatytais veiklos tikslais.
8. Rezervai iš perviršio (pelno) sudaromi, keičiami, naudojami ir panaikinami visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu.
9. Viešoji įstaiga gautą paramą (lėšas, bet kokį kitą turtą, jai suteiktas paslaugas), taip pat kitas negražintinai gautas lėšas naudoja paramą suteikusio ar lėšas perdavusio asmens nurodytiems (jeigu perduodamas šias lėšas, kitą turtą ar suteikdamas paslaugas asmuo davė tokius nurodymus) tikslams pagal viešosios įstaigos visuotinio dalininko susirinkimo patvirtintas paramos valdymo taisykles. Viešoji įstaiga privalo grąžinti bet kokį kitą turtą ar nepriimti paslaugų, jeigu paramą suteikiantis ar lėšas perduodantis asmuo nurodo šias lėšas, turtą ar paslaugas naudoti kitiems tikslams, negu nustatyta viešosios įstaigos įstatuose.

V SKYRIUS

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS PERTVARKYMAS IR PABAIGA

25 straipsnis. Viešosios įstaigos reorganizavimas

1. Viešosios įstaigos gali būti reorganizuojamos Civilinio kodekso nustatytais jungimo ir skaidymo būdais.
2. Visų reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų vadovai arba kiti valdymo organai privalo parengti viešosios įstaigos reorganizavimo sąlygas, kuriose turi būti numatyta Civiliniame kodekso 2.99 straipsnyje nustatyta informacija, o taip pat:
 - 1) asmenys (vardas, pavardė, pareigos), kurie turi teisę veikti kuriamų naujų viešųjų įstaigų vardu; kuriamų naujų viešųjų įstaigų vardu gali būti atliekami tik su viešosios įstaigos registravimu susiję veiksmai;
 - 2) asmenys (vardas, pavardė, pareigos), kurie turi pasirašyti po reorganizavimo veiksiančių viešųjų įstaigų įstatus, išskyrus atvejus, kai įstatai tvirtinami valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos teisės aktu.
3. Apie parengtas reorganizavimo sąlygas turi būti pranešta Civilinio kodekso 2.101 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.
4. Reorganizavimo sąlygos ne vėliau kaip pirmą viešo paskelbimo dieną turi būti pateiktos Juridinių asmenų registrui.

5. Ne vėliau kaip likus trisdešimčiai dienų iki visuotinio dalininkų susirinkimo, kurio darbotvarkėje numatyta priimti sprendimą dėl reorganizavimo, reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų dalininkai ir kreditoriai turi teisę susipažinti su reorganizavimo sąlygomis, po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatų projektais, taip pat visų reorganizavime dalyvaujančių viešųjų įstaigų praėjusių trejų finansinių metų metinių finansinių ataskaitų rinkiniais arba metinėmis ataskaitomis ir gauti visų šioje dalyje išvardytų dokumentų kopijas.

6. Reorganizuojamos viešosios įstaigos kreditorius turi teises, nustatytas Civilinio kodekso 2.101 straipsnio 2 dalyje. Reorganizuojamos viešosios įstaigos kreditorius savo reikalavimus gali pateikti ne vėliau kaip per du mėnesius nuo viešo paskelbimo apie viešosios įstaigos reorganizavimo sąlygų parengimą dienos.

7. Sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo priima ir reorganizavimo sąlygas ir po reorganizavimo veikiančių viešųjų įstaigų įstatus tvirtina kiekvienos reorganizavime dalyvaujančios viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma. Įstatus turi pasirašyti reorganizavimo sąlygose nurodyti asmenys, išskyrus atvejus, kai įstatai tvirtinami valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos priimamu teisės aktu. Jei reorganizavimas vykdomas prijungimo būdu, po reorganizavimo veikiančios viešosios įstaigos įstatai gali būti nekeičiami.

8. Sprendimo dėl viešosios įstaigos reorganizavimo priėmimą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas Juridinių asmenų registrai. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą dėl viešosios įstaigos reorganizavimo turi paskelbti Juridinių asmenų registro nuostatų nustatyta tvarka.

9. Jeigu yra priimtas sprendimas dėl viešosios įstaigos reorganizavimo, viešoji įstaiga turi parengti finansinių ataskaitų rinkinį arba metinę ataskaitą ir pagal šio sprendimo priėmimo dienos duomenis, ir pagal viešosios įstaigos reorganizavimo pabaigos dienos duomenis.

10. Reorganizavimas laikomas baigtu, kai į Juridinių asmenų registrą įregistruojami po reorganizavimo sukurti nauji juridiniai asmenys ir jų įstatai ar įregistruojami tęsiančių veiklą viešųjų įstaigų pakeisti įstatai. Jeigu viešosios įstaigos įstatai šio straipsnio 7 dalyje nustatytais atvejais nekeičiami, Juridinių asmenų registrai turi būti pateiktas pranešimas apie tai, kad visos reorganizavimo sąlygose nustatytos prievolės yra įvykdytos ir atsirado įstatymuose ar reorganizavimo sąlygose nurodytos aplinkybės.

26 straipsnis. Viešosios įstaigos pertvarkymas

1. Viešoji įstaiga gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, asociaciją, akcinę ir uždaryją akcinę bendrovę (toliau kartu – bendrovė), mažąją bendriją, taip pat labdaros ir paramos fondą. Į labdaros ir paramos fondą, asociaciją ir mažąją bendriją negali būti pertvarkoma viešoji įstaiga, kurios dalininkas ar savininkas yra valstybė ar savivaldybė.

2. Viešoji įstaiga gali būti pertvarkoma į bendrovę jei yra užtikrinami Akcinių bendrovių įstatyme atitinkamai bendrovei nustatyti reikalavimai. Šiuo atveju, prieš pertvarkant viešąją įstaigą Civilinio kodekso 2.113 straipsnyje nustatyta tvarka, turi būti patenkinti kreditorių reikalavimai. Patenkinus visus kreditorių reikalavimus, likęs viešosios įstaigos nuosavybės teise priklausantis turtas pereina bendrovės nuosavybėn kaip įnašas nustatant (formuojant) bendrovės įstatinį kapitalą.

3. Viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, gali būti pertvarkoma į bendrovę, jeigu po pertvarkymo veikiančios bendrovės veiklai keliami su pelno siekimu susiję tikslai ir jeigu viešosios įstaigos veikla iš valstybės ar savivaldybių biudžetų ir (ar) valstybės pinigų fondų nėra finansuojama daugiau kaip 50 procentų.

4. Kai viešoji įstaiga, kurios savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, yra pertvarkoma į bendrovę, iki sutikimo pertvarkyti viešąją įstaigą priėmimo viešosios įstaigos nuosavybės teise priklausantis turtas arba patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kuris po pertvarkymo bus perduotas bendrovės nuosavybėn kaip įnašas nustatant (formuojant) bendrovės įstatinį kapitalą, turi būti įvertintas nepriklausomo turto vertintojo teisės aktu, reguliuojančių turto vertinimą, nustatyta tvarka. Pertvarkant viešąją įstaigą į bendrovę, turto vertinimo ataskaita turi būti pateikta juridinių asmenų registrai kartu su po pertvarkymo veikiančios bendrovės įstatais.

5. Sprendimas pertvarkyti viešąją įstaigą, kurios savininkė yra valstybė, į bendrovę gali būti priimamas, kai yra Vyriausybės nutarimas dėl sutikimo pertvarkyti viešąją įstaigą į bendrovę ir

viešajai įstaigai nuosavybės teise ar patikėjimo teise priklausančio viso ar dalies valstybės turto perdavimo bendrovės nuosavybėn kaip įnašo nustatant (formuojant) bendrovės įstatinį kapitalą Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais valstybės ir savivaldybės turto investavimo pagrindais ir tvarka.

6. Sprendimas pertvarkyti viešąją įstaigą, kurios savininkė yra savivaldybė, į bendrovę gali būti priimamas, kai yra savivaldybės tarybos sprendimas dėl sutikimo pertvarkyti viešąją įstaigą į bendrovę ir viešajai įstaigai nuosavybės teise ar patikėjimo teise priklausančio viso ar dalies savivaldybės turto perdavimo bendrovės nuosavybėn kaip įnašo nustatant (formuojant) bendrovės įstatinį kapitalą Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatytais valstybės ir savivaldybės turto investavimo pagrindais ir tvarka.

7. Viešoji įstaiga gali būti pertvarkoma į biudžetinę įstaigą, kai viešosios įstaigos savininkas yra valstybė ar savivaldybė, jeigu po pertvarkymo veikianti valstybės ar savivaldybės biudžetinė įstaiga gali įgyvendinti pertvarkytosios viešosios įstaigos įstatuose nurodytus veiklos tikslus ir įgyti civilines teises ir pareigas, atitinkančias Biudžetinių įstaigų įstatymo reikalavimus. Šiuo atveju, prieš pertvarkant viešąją įstaigą Civilinio kodekso 2.113 straipsnyje nustatyta tvarka turi būti patenkinti kreditorių reikalavimai. Patenkinus visus kreditorių reikalavimus, iš likusio viešosios įstaigos turto dalininkams grąžinamas turtas, kurio bendra vertė negali būti didesnė nei dalininkų kapitalas. Dalininkams grąžinamas turtas paskirstomas proporcingai jų įnašų vertei, o valstybei ar savivaldybei tenkanti viešosios įstaigos nuosavybės teise priklausiusio turto dalis perduodama biudžetinei įstaigai patikėjimo teise.

8. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą, kurios savininkė arba dalininkė yra valstybė, į biudžetinę įstaigą priima Vyriausybė. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą, kurios savininkė arba dalininkė yra savivaldybė, į biudžetinę įstaigą priima savivaldybės taryba. Sprendimas pertvarkyti viešąją įstaigą į biudžetinę įstaigą, išlaikomą iš Lietuvos valstybės biudžeto, turi būti suderintas su Lietuvos Respublikos finansų ministerija.

9. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą ir kartu po pertvarkymo veiksiančio juridinio asmens steigimo dokumentus priima visuotinis dalininkų susirinkimas kvalifikuota balsų dauguma.

10. Apie sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą turi būti paskelbta viešosios įstaigos interneto tinklalapyje, o jeigu viešoji įstaiga jo neturi – pasirinktoje visuomenės informavimo priemonėje tris kartus ne mažesniais kaip trisdešimties dienų intervalais arba vieną kartą kartu pranešant raštu visiems kreditoriams. Pranešime turi būti nurodyta:

- 1) Civilinio kodekso 2.44 straipsnyje nurodyta informacija;
- 2) juridinio asmens, į kurį pertvarkoma viešoji įstaiga, teisinė forma;
- 3) pertvarkomos viešosios įstaigos dalininko tapimo po pertvarkymo tęsiančio veiklą juridinio asmens dalyviu tvarka, sąlygos ir terminai;
- 4) kur, kaip ir nuo kada galima susipažinti su veiksiančių po pertvarkymo juridinių asmenų steigimo dokumentais.

11. Sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą patvirtinantis dokumentas turi būti pateiktas Juridinių asmenų registrui. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie sprendimą pertvarkyti viešąją įstaigą turi paskelbti Civilinio kodekso 2.72 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

12. Pertvarkymas laikomas baigtu nuo veiksiančio po pertvarkymo juridinio asmens steigimo dokumentų įregistravimo Juridinių asmenų registre.

27 straipsnis. Viešosios įstaigos likvidavimas

1. Viešoji įstaiga gali būti likviduojama Civilinio kodekso nustatytais juridinių asmenų likvidavimo pagrindais.

2. Jei likvidavimo pagrindas yra laikotarpio, kuriam buvo įsteigta viešoji įstaiga, pabaiga, visuotinis dalininkų susirinkimas likvidatorių privalo paskirti likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki šio laikotarpio pabaigos. Šiuo atveju priėmus nutarimą dėl likvidavimo, viešoji įstaiga įgyja likviduojamos viešosios įstaigos statusą ir likvidatorius įgyja valdymo organų teises ir pareigas ne vėliau kaip pirmą dieną po įstatuose nustatyto veiklos laikotarpio pabaigos.

3. Jeigu likvidavimo pagrindas yra teismo ar kreditorių susirinkimo sprendimas likviduoti viešąją įstaigą dėl bankroto, ji likviduojama Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo nustatyta tvarka.

4. Jeigu viešosios įstaigos likvidavimo pagrindas yra Juridinių asmenų registro tvarkytojo sprendimas, viešojo įstaiga likviduojama taikant Civilinio kodekso nuostatas, reglamentuojančias juridinio asmens likvidavimą Juridinių asmenų registro tvarkytojo iniciatyva.

5. Kai viešojo įstaiga likviduojama visuotinio dalininkų susirinkimo sprendimu, viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas gali likvidatorių pakeisti ar viešosios įstaigos likvidavimą atšaukti.

6. Apie viešosios įstaigos likvidavimą turi būti paskelbta Civilinio kodekso 2.112 straipsnyje nustatyta tvarka. Pranešime, be Civilinio kodekso 2.44 straipsnyje nustatytos informacijos, turi būti nurodyta sprendimo likviduoti viešąją įstaigą priėmimo data.

7. Likvidatorius Juridinių asmenų registrui turi pateikti sprendimą likviduoti viešąją įstaigą patvirtinantį dokumentą ir duomenis apie save. Juridinių asmenų registro tvarkytojas apie šį nutarimą turi paskelbti Civilinio kodekso 2.72 straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka.

8. Likviduojamos viešosios įstaigos kreditorių reikalavimai tenkinami Civilinio kodekso 2.113 straipsnyje nustatyta tvarka. Patenkinus visus kreditorių reikalavimus, iš likusio viešosios įstaigos turto dalininkams grąžinamas turtas, kurio bendra vertė negali būti didesnė nei dalininkų kapitalas. Dalininkams grąžinamas turtas paskirstomas proporcingai jų įnašų vertei. Likęs nepaskirstytas turtas perduodamas kitiems Juridinių asmenų registre įregistruotiems viešiesiems juridiniams asmenims, kuriuos nustato visuotinis dalininkų susirinkimas ar teismas, priėmęs sprendimą likviduoti viešąją įstaigą arba paskirstoma visiems dalininkams proporcingai jų įnašų dydžiui.

9. Likviduojama viešojo įstaiga nerengia veiklos ataskaitos. Civilinio kodekso 2.106 straipsnio 2, 3, 4 ir 7 punktuose nustatytais atvejais likviduojamų viešųjų įstaigų nepatvirtinti finansinių ataskaitų rinkiniai arba metinės ataskaitos Juridinių asmenų registro tvarkytojui pateikiami per penkis mėnesius nuo finansinių metų pabaigos.

28 straipsnis. Likvidatoriaus kompetencija

1. Likvidatoriui keliami tie patys bendrieji reikalavimai kaip ir viešosios įstaigos vadovui.
2. Be kitų šiame Įstatyme ir Civiliniame kodekse nustatytų pareigų, viešosios įstaigos likvidatoriui priskiriamos šios pareigos:

1) pranešti Juridinių asmenų registrui apie sprendimą likviduoti viešąją įstaigą ir duomenis apie likvidatorių;

2) paskelbti šio Įstatymo 27 straipsnio 7 dalyje nurodytą informaciją;

3) parengti finansinių ataskaitų rinkinį arba metinę ataskaitą pagal sprendimo dėl likvidavimo priėmimo dienos duomenis, o pagal likvidavimo pabaigos dienos duomenis parengti likvidavimo ataskaitą, kurios turinys detalizuojamas Lietuvos finansinės atskaitomybės standarte;

4) baigti vykdyti viešosios įstaigos prievolės, atsiskaityti su viešosios įstaigos kreditoriais;

5) pareikšti reikalavimus viešosios įstaigos skolininkams;

6) perduoti likusį viešosios įstaigos turtą šio Įstatymo nustatyta tvarka;

7) sudaryti viešosios įstaigos likvidavimo aktą;

8) išregistruoti interneto svetainę, jeigu viešojo įstaiga ją turi, ir perduoti dokumentus saugoti Dokumentų ir archyvų įstatymo nustatyta tvarka;

9) pateikti Juridinių asmenų registrui viešosios įstaigos likvidavimo aktą bei kitus dokumentus, kurių reikia likviduotai viešajai įstaigai išregistruoti.

VI SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29 straipsnis. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdysenos stebėseną

Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, valdysenos stebėseną atlieka Vyriausybės įgaliota institucija. Ši institucija:

- 1) kaupia informaciją apie viešųjų įstaigų valdyseną ir atlieka šios informacijos analizę;
- 2) teikia apibendrintą informaciją apie viešųjų įstaigų valdyseną ir šios informacijos analizės rezultatus valstybės politiką viešųjų įstaigų srityje formuojančiai ministerijai;
- 3) kaupia informaciją apie gerąją viešųjų įstaigų valdysenos praktiką ir vykdo šios informacijos sklaidą;
- 4) teikia metodinę pagalbą viešųjų įstaigų valdysenos klausimais.“

2 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis Įstatymas, išskyrus šio straipsnio 16 dalį, įsigalioja 2024 m. gegužės 1 d.
2. Valstybės, kaip viešosios įstaigos savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos ne vėliau kaip iki 2025 m. spalio 31 d. inicijuoja sprendimus dėl viešųjų įstaigų (išskyrus likviduojamas), kurios neteikia viešųjų paslaugų ir (arba) neturi viešojo administravimo įgaliojimų, pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinius asmenis arba dalininko teisių ir pareigų kitiems asmenims perleidimo.
3. Savivaldybės taryba ne vėliau kaip iki 2025 m. spalio 31 d. inicijuoja sprendimus dėl viešųjų įstaigų (išskyrus likviduojamas), kurios neteikia viešųjų paslaugų ir (arba) neturi viešojo administravimo įgaliojimų, pertvarkymo į kitos teisinės formos juridinius asmenis arba dalininko teisių ir pareigų kitiems asmenims perleidimo.
4. Iki įsigaliojant šiam Įstatymui įsteigtoms viešosioms įstaigoms, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė ir kurios neteikia viešųjų paslaugų ir (arba) neturi viešojo administravimo įgaliojimų, šio Įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Viešųjų įstaigų įstatymo 26 straipsnio 3 dalies nuostatos taikomos nuo 2025 m. lapkričio 1 d.
5. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo įsteigtų viešųjų įstaigų visuotiniuose dalininkų susirinkimuose vienas dalininkas turi vieną balsą, jei viešosios įstaigos įstatuose nenustatyta kitaip.
6. Iki šio įstatymo įsigaliojimo įsteigtos viešosios įstaigos, kuriose valstybės, kaip savininkės ar dalininkės, teises ir pareigas įgyvendina daugiau negu viena Vyriausybės įgaliota įstaiga, per 12 mėnesių nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos suderina savo įstatus su šio Įstatymo 5 straipsnio 2 dalies ir 8 straipsnio nuostatomis ir pakeistus įstatus ne vėliau kaip iki 2025 m. gruodžio 31 d. įregistruoja Juridinių asmenų registre.
7. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo įsteigtų viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos užtikrina, kad per 12 mėnesių nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos viešosios įstaigos įstatai būtų suderinti su šio Įstatymo 8 straipsnio nuostatomis ir pakeisti įstatai ne vėliau kaip iki 2025 m. gruodžio 31 d. įregistruoti Juridinių asmenų registre.
8. Įsigaliojus šiam Įstatymui, viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime yra valstybė ar savivaldybė, valdybos veikia iki savo kadencijos pabaigos arba, jeigu valdybos kadencijos nenumatytos, vienus metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo. Pasibaigus viešosios įstaigos valdybos kadencijai arba suėjus vienų metų terminui nuo šio Įstatymo įsigaliojimo, visuotinis dalininkų susirinkimas atrenka valdybos narius ir atnaujiną valdybą sudėtis pagal šio Įstatymo nustatytą tvarką ir reikalavimus.
9. Įsigaliojus šiam Įstatymui, per 3 darbo dienas viešosios įstaigos, kurios savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, visuotinis dalininkų susirinkimas, valdyba arba, jeigu viešosios įstaigos savininkė yra savivaldybė, savivaldybės meras pasirašytinai praneša viešosios įstaigos vadovui apie ketinimą neterminuota darbo sutartį pakeisti terminuota darbo sutartimi. Terminuota darbo sutartis su viešosios įstaigos vadovu pasirašoma, jeigu viešosios įstaigos vadovas pateikia visuotiniam dalininkų susirinkimui, valdybai arba, jeigu viešosios įstaigos savininkė yra savivaldybė, savivaldybės merui rašytinį sutikimą keisti darbo sutarties su juo rūšį. Tokio sutikimo negavus per 20 darbo dienų nuo pranešimo jam pateikimo, viešosios įstaigos vadovas atšaukiamas iš pareigų.

10. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo ir pareigas einantys mažiau negu 5 metus, toliau eina savo pareigas 5 metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Šis 5 metų laikotarpis prilyginamas pirmajai kadencijai einant vadovo pareigas.

11. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo ir pareigas einantys daugiau negu 5 metus, bet mažiau negu 10 metų, toliau eina savo pareigas 5 metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Šis 5 metų laikotarpis prilyginamas antrajai kadencijai einant vadovo pareigas.

12. Viešųjų įstaigų, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip pusę balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, vadovai, paskirti iki šio Įstatymo įsigaliojimo ir pareigas einantys daugiau negu 10 metų, toliau eina savo pareigas vienus metus nuo šio Įstatymo įsigaliojimo dienos. Šios dalies nuostatos netaikomos tais atvejais, kai viešųjų įstaigų vadovų pareigas einantiems asmenims šio įstatymo įsigaliojimo dieną iki teisės gauti visą senatvės pensiją yra likę ne daugiau kaip 5 metai.

13. Viešųjų įstaigų vadovai, kurie įsigaliojant šiam įstatymui neatitiko šio Įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Viešųjų įstaigų įstatymo 20 straipsnio 7 dalyje nustatyto reikalavimo, toliau eina pareigas šio įstatymo 2 straipsnio 10–12 dalyse nustatyta tvarka.

14. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo parengtos ir patvirtintos viešųjų įstaigų veiklos strategijos galioja iki jose nurodytų galiojimo laikotarpių pabaigos.

15. Iki šio Įstatymo įsigaliojimo pradėtos reorganizavimo ir likvidavimo procedūros tęsiamos tol, kol bus užbaigtos, iki šio Įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusia tvarka.

16. Vyriausybė ir kitos institucijos iki šio Įstatymo įsigaliojimo priima šio Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą

Respublikos Prezidentas